

Renovatie waterleiding PWN met 'subline'

Bij het renoveren van de waterleiding bij Andijk heeft drinkwaterbedrijf PWN gekozen voor een voor Nederlandse begrippen tamelijk nieuwe techniek: subline. Hierbij wordt van de ene werkput naar de volgende gewerkt. Door het sleufloze karakter hoeven wegen en trottoirs niet te worden opengegraven. Voor de afstand van 3.600 meter waren acht secties nodig. Het karwei is bijna afgerond.

Bij de eerste werkput wordt een stuk uit de bestaande waterleiding gehaald. Vervolgens worden polyethyleen buizen tot de gewenste lengte aan elkaar gelast. Om de buis in de bestaande leiding te schuiven, wordt de diameter verkleind door de buiswand met een machine naar binnen te vouwen. Kunststof banden voorkomen dat de buiswand in de oude vorm terugveert. De buis wordt vervolgens met een lier naar de volgende werkput toe getrokken. Als de leiding aan beide zijden waterdicht is afgesloten, wordt de leiding gevuld met water. Door de waterdruk knappen de kunststof banden, waardoor de buis weer in de oude vorm terugkomt en precies in de bestaande leiding past. Op die manier wordt de totale leidingrenovatie van bijna vier kilometer stapsgewijs uitgevoerd. De techniek komt oorspronkelijk uit Engeland. In Nederland heeft BAM Nelis Infra een licentie gekregen 'subline' toe te passen. Dit project bij PWN is het vierde in Nederland.

Het grote voordeel van deze techniek is dat er nu maar elf werkputten gegraven hoefden te worden in plaats van het blootleggen van de leiding over 3,6 kilometer. Behalve de geringere overlast is deze techniek ook voordeliger dan het op traditionele wijze vervangen van de buis. De buizen van polyethyleen hebben een verwachte levensduur van minstens 50 jaar.

De renovatie van de hoofdwatervleiding duurt in totaal vijf maanden en wordt binnenkort afgerond. Rond de start van het project organiseerden PWN en Nelis Infra in november vorig jaar een symposium over Subline. De opbrengsten van dat congres werden overhandigd aan Aqua for All.

(foto's: BAM Nelis Infra)

